

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Gedenkboek Frans Claes

Claes, Frans

Antwerpen, 1932

Numismatiek

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75565)

- N° 3 Tinnen schotel, te midden in een bloemenkrans, St Joris den draak bevechtend en jaartal 1741. Doorsn. 0.43 m.
- N° 4 Prijsbeker. Op het cilindervormig gedeelte het opschrift in gothische letters : EINER EHRSAHMEN GESELLSCHAFT DERER LOB. STRUMGSMACHER GESELLEN ALLHIER 1753. Rondom 12 leeuwenkopjes waaraan 4 tinnen schildjes. Hoogte: 0.45.
- N° 5 Tinnen schotel, in een bladeren krans St Sebastiaan, een engel trekt hem de pijlen uit het lichaam. Daarnevens kerk van Scherpenheuvel. Onderaan: 1728 ST SEBASTIANUS P. I. O. Boord met bloemenranken. Doorsn. 0.37 m.
- N° 6 Prijsbeker, gansch gegraveerd met bloemenranken. Hoog 0.60 m.
1^e plaat: S. F. SULTZER en 2 bijlen.
2^e plaat: JUNGSTE MAR SOYS LOTZIN POH JUL GERMANIN.
3^e plaat: JUNGSE DOY MAVG HUFFENRATT — JUG DOI SCHUTZIN CHRISTIA CATH. FUCHSRIN.
- N° 7 Tinnen schotel, te midden in krans van bogen en pijlen St Sebastiaan tusschen twee schutters en jaartal 1770. Doorsn. 0.47.
- N° 8 Samovar in tin. Opschr.: JOHAN KERINGER — ANDEREAS HEIMAN — ACHAZI ZEGLER — IOHAN HIP SCMAN — JOHAN PAULUS LANG-WAGNER — 1699. Kraan en pooten in brons. Hoogte 0.60 m.
- N° 9 Tinnen schotel met koningschiëting naar de wip. Boord met gestiliseerde bloemen (merk van Brugge). Doorsn. 0.44 m.
- N° 10 Prijskan zonder opschrift. Hoogte 0.60 m. Zweedsch werk.

NUMISMATIEK

Hierna volgt de beschrijving der penningen voorkomende op de vier platen (n°s 47, 48, 59 en 50) in dit boek gedrukt.

De verzameling bevat ongeveer drie honderd soortgelijke penningen, meestal betrek hebbende op schuttersgilden.

Alle landen van Europa zijn hier vertegenwoordigd; de XVII oud-Nederlandsche provintiën hebben bij uitstek het grootste aandeel.

Zeldzame stukken, zelfs verscheidene « unica » zijn hier voorhanden; bijzonder hoeft men te vermelden de origineele koperen zegel der kruisboogschuttersgilde van Hasselt (plaat 50, n° 49).

Waartoe dienden nu deze penningen? Meestal waren ze een bewijs van lidmaatschap; andere dienden om, op beurtgewijze, te schieten; andere ook waren speciale geslagene stukken om een eeuwfeest te herinneren of een schutterskoning te vereeren.

Gewoonlijk vindt men deze gedenkpenningen in zilver, zeldzamer in goud, dikwijls in brons of tin.

PLAAT 47.

N° 1 HAARLEM. Buksschutters. In het effen veld twee kruisgewijze geplaatste buksen, te midden een lauwerkrans. Door een platten band omsloten.

K) In het bovendeele van het vlakke veld het gekroonde wapenschild der stad Haarlem door twee zegetakken omgeven, daaronder de letters W-B-V met nummer 78. — Minard van Hoorebeke n° 291. Koper.

- N^r 2 HAARLEM. Boogschutters. In het vlakke veld de ridder Sint Joris te paard, met de lans den draak bevechtende. Aan den linkerarm zijn schild, een Kruis van Keel op een zilveren veld, omgeven door twee langs onder aan elkander gestrikte lauwer-takken, binnen een omloopenden effen band.
K) In het bovendeele van het vlakke veld het gekroonde wapenschild der stad Haarlem, door twee zegetakken omgeven, daaronder de letters G. W. en het getal 138.
Minard Van Hoorebeke, n^r 291.
- N^r 3 DEN HAAG. Groote zilveren penning geslagen voor het Sint Sebastiaansgild.
K) DEZE VEREERT AAN DE ONDEROFFICIEREN EN ROTSGESELEN VAN HET GROENE VAENDEL WEGENS DE HONDERSTE MEYPLANTING, GEDAAN DEN 1 MEY 1734 DOOR DEN LUITENANT ANTONI GOUZY.
Zilver. 55 mm.
- N^r 4 MIDDELBURG. Sint-Sebastiaansgilde. Begravenispenning. 1628.
- N^r 5 MIDDELBURG. Sint-Sebastiaansgilde. Op het voorplan een pijlkoker, eindigende met een fraaien kwispel, waarop een gespannen en een ontspannen boog en pijlen geschikt zijn. Tusschen beide, de twee riemlederen door de linten van den pijlkoker slangsgewijze omgeven. Rondom de kenspreuk: AENSIEN DOET GEDENCK en het jaartal 1628.
K) In het veld der keerzijde het van kroon en helm voorziene wapen van Sint Sebastiaan. Boven de kroon, het wapen van Jerusalem, vier kruisen met een groot kruis in het midden. Onderaan het cijfer 102.
Minard Van Hoorebeke, n^r 417.
- N^r 6 ZIERIKZEE. Kruisboogschutters Sint Joris. Op de voorzijde Sint Joris te paard, met opgeheven zwaard den draak bevechtende; voor en achter hem twee schilden met leeuw, ter zijde het paard een engel, dan onder, in een klein schild een handboog. Op een omloopende banderol: CONFRATERNITATIS. DIVI. GEORGY. ZIRICZEE.
K) In een vlakveld een kruisboog met pijlen kruiselings. Tusschen twee effen bandjes het opschrift: WY VECHTEN VOOR DE VRIHEIT. 1690.
Koper. 44 mm.
Minard Van Hoorebeke, n^r 492.
- N^r 7 AMSTERDAM. Smeden. Een gekroonde hamer op een vlak veld tusschen een kruisliggend zwaard en mes, links een sleutel, rechts een ketel, van onder een geweer-schot. Boven op een ontrold lint: ELOYEN GILT.
K) De keerzijde is in twee afbeeldingen gescheiden: in het bovengedeelte het gekroonde stadswapen door twee leeuwen vastgehouden. In het ondergedeelte de naam Jan Wimmers en het jaartal 1794.
- N^r 8 MIDDELBURG. St Anthone Busschutters. In het veld het vuurstaal van Burgondië, door twee vuurroers kruisgewijze doorreden met vlammende kogels omringd. Onderaan het jaartal A^o 1623. Rondom leest men: VALEANT QUI INTER NOS DISSIDUM.
K) In het veld der keerzijde de vogel phenix met uitgespreide vleugels zich op zijn nest latende verbranden, dat door de bovenstaande zon in vlam gezet is.
Minard Van Hoorebeke, n^r 415.
- N^r 9 DELFT. Schutterspenning geslagen op het eeuwfeest van de Confrefie der Handboogschutters te Delft. De heer Mr Volkers van Goens in romeinsch krijgsgewaad gekleed en een handbus vasthoudende, ontvangt van de

Delftsche Confrerie of Broederschap der schutters, afgebeeld als een maagd met een helm op het hoofd en een lans in de linkerhand, den eerepenning. Naast haar ziet men het wapen van Delft. Achterwaarts de Tijd, op de wolken, den heer van Goens als schutters-koning met een laurierkrans bekroonende. Ter zijde staat een gedenk-teeken, waarop een brandend hart en de talletter G, waarom een slang zich kronkelt. Onder den rand: MERITIS ACQUIRIT HONOREM (hij erlangt de eer door verdiensten) onder aan M.(artinus) HOLTZHEY FEC.(it).

K) Omhoog ziet men het gekroonde wapen der Confrerie, bestaande uit twee kruislings over elkander liggende doelbussen, welke trompen door een kroontje steken. Onder het wapen, twee palmtakken. Omlaag ziet men een bij de pooten opgehangen gans, een schel, hamer, twee kruislings liggende handbussen met de kolven omhoog en verder gereedschap tot het doel- of handbus-schieten behorende. In het veld van den penning heeft men dit opschrift: ÆTERNA MEMORIÆ QUOD A. D. / MDCCXXXVII / CENTESIMUS SCLOPETARIORUM / DELPHENSIVM REX DECLARABATUR / SOCIETAS SCLOPETARIA / HUNCCE NUMMUM CUDI IUBERAT. (Het schutters handbus gezelschap heeft dezen penning laten slaan ter eeuwige gedachtenis, dat in het jaar des Heeren 1737 de Honderdste Koning der Delftsche Handbus-schutters werd verklaard.)

Zilver. 40 mm.

G. Van Loon, Suppl. II n° 120.

N° 10 LYON. Akademie voor schutters. In een geparelden rand twee gekruiste bogen met pijl. Onderaan het opschrift ACADEM SAGITTAR / LUGDUN.

K) Een naar rechts vliegende engel, de bazuin blazende met in de linkerhand een palmtak. Onderaan op den grond bogen en pijlen. Omschrift: DEXTERITATE DEBITA MERCES.

Zilver. 29 mm.

N° 11 LYON. Eereprijspenning. Eene wip met twee bussen kruislings geplaatst. Omschrift: ET PACIS ET BELLO. Onderaan: ACAD. LUGUNENSIS SCLOPETARIA 1741.

K) Wapen met leeuw door twee heraldieke personages gehouden. Omschrift VICTORI PRAEMIA PONIT.

Zilver 30 mm.

N° 12 DELFT. Eerepenning voor den schutterskoning te Delft. De Delftsche broederschap der Handbuschutters, verbeeld onder de gedaante eener zittende maagd. Zij heeft een helm op het hoofd, houdt in de rechterhand eene handbus en rust met de linker op het wapen van Delft. Nevens haar, een horen van overvloed waaruit penningen vallen. Om den rand: SOCIETAS SCLOPETARIA. (Genootschap voor de handbus).

K) De overwinning, hebbende in de linkerhand een palmtak benevens een doode gans. Zij houdt in de andere had een lauwerkrans over een staak, waaraan twee handbussen, benevens een schild, waarin men het wapen van den nieuwen schutters-koning gewoon was te snijden, met lauwertakken gehecht zijn. Op den voorgrond ziet men twee vaten, het eene met kruid, het andere met kogels gevuld. Opschrift: DEXTERITATIS PRAEMIUM. (Belooning der handigheid).

Zilver. 35 mm.

G. Van Loon. Suppl. II n° 121.

- N^r 13 DELFT. Eerepenning voor den schutterskoning. De broederschap voorgesteld door eene zittende vrouw in romeinsche kleederdracht, het hoofd gedekt met eenen helm met golvende pluim. Voor haar staat een handbuds die zij met de rechterhand vasthoudt. Aan hare linkerzijde het wapenschild met een sterrenband omgeven. Tusschen haar en het wapenschild bevindt zich een hoorn van overvloed, welks bovengedeelte zij met de linkerhand vasthoudt, eene menigte van penningen uitstrooiende. Opschrift: SOCIETAS SCLOPETARIA.
K) Op de keerzijde staat de gevleugelde godin Bellona met ontbloote borst, de haren tot een kroon gestrengeld, in haar linkerhand den palm der overwinning, en houdende met de rechterhand een lauwerkrans boven het schild van den schutterskoning, staande tusschen twee kruisgewijze geplaatste buksen met de kolven bovenwaarts, waartusschen zich eenig loofwerk bevindt. Aan een lint hangt een vogel tegen een omgestort kogelvat. Omschrift: DEXTERITATIS PRAEMIUM.
Zilver. 33 mm.
Minard Van Hoorebeke, n^r 157.
- N^r 14 HOORN. Schutters. Op de voorzijde het wapenschild der stad Hoorn (een jachthoorn), voor een eenhoorn tusschen Sint Joris te paard met de lans den draak doodende en Sint Sebastiaan aan een boom vastgebonden met drie pijlen doorschoten.
K) In het vlakke veld een schutter gewapend met buks en zwaard, het hoofd gedekt met gevederde helm. Zijn vuurroer rust op een mik. Onder, op den achtergrond, vaandels, trom, lansen, enz. Als legende leest men: PRO ARIS AC FOCIS.
Zilver. 37 mm.
Minard Van Hoorebeke, n^r 296.
- N^r 15 HOORN. Schutters. De voorzijde van dezen kleineren penning voert insgelijks het wapenschild der stad, staande op een voetstuk tusschen Sint Joris en Sint Sebastiaan.
In het veld der keerzijde een gewapende schutter de buks op de linkerhand latende rusten. Dan onder op den achtergrond een stuk geschut, lansen, enz. Boven, op den halven omloop, dezelfde spreuk als op den vorigen penning, door een effen bandje omsloten.
Zilver. 30 mm.
Minard Van Hoorebeke, n^r 297.
- N^r 16 UTRECHT. In een lauwerkrans het opschrift: UTRECHTS / BURGER SCHUT / TERY BEËDIGD / STADS REGERINGS / REGLEMENT OP DE / NEUDE DEN XX MAART / MDCLXXXVI / DES AVONDS TEN / ½ 11 UURE.
K) Tafereel zinspelend op het voorgaande feit.
Zilver. 31 mm.
- N^r 17 Schutterspenning. In het veld een boom. Omschrift: SCHUT PENNINGH STEDE GROOTE BROEC.
K) Wapentrophee en randschrift: PRO PATRIÆ LIBERTATE. ANNO 1689.
Zilver 38 mm.
- N^r 18 UTRECHT. Eerewijpenning door de stad aangeboden. In het veld het gekroonde en door twee leeuwen vastgehouden stadswapen. In den bovenrand staat er: VIN. HON. en in de benedenrol URB. TRA.
K) In het vlakke veld van boven, een wijngaardtak met druiven en bladeren, daaronder een wapenpraal, samengesteld uit vaandels, kanon, buksen, lansen, degens, kogels, helm, trom met draagband en hoed. Onderaan tegen den omringenden kleinen band het jaartal 1661.
Minard Van Hoorebeke, n^r 439.

- N^r 19 GOUDA. Buksschutterspenning. In het effen veld het stadswapen van Gouda met een doornekroon omgeven, zinspeling op « door doornen tot de sterren », hetzelfde wordt door twee leeuwen gehouden wier beide achterklauwen op een banderol rusten, waarop de naam der stad GOUDA. Boven het wapen, een banderol waarop SCHUTPEN, door een effen bandje omsloten.
Zilver. 31 mm.
Minard Van Hoorebeke, n^r 179.
- N^r 20 CORBEIL, Frankrijk. Busschutters. In een gekroond schild een hart op gouden veld, achter dit, vendels en bussen. Omschrift: COR BELLO PACE. Q. FIDUM. Onderaan: ARQUEBUSE DE CORBEIL 1782.
K) Het borstbeeld van Koning Lodewijk XVI naar rechts. Omschrift: LUD. XVI REX CHRISTIANISS.
Br. 27 mm.
- N^r 21 Schutterspenning. Een kruisboog en onderaan twee buksen kruisvormig geplaatst waaronder een liebloem, rechts en links LUD. — PUB.
K) IVVEN / TUTI ARGE / MNHI-OZIN. Een wapen met jaartal 15—76.
Zilver. 31 mm.
- N^r 22 UTRECHT. Vaandel het wapen van Utrecht voerend, vastgehouden door een hand uit de wolken stekend. Opschrift: DE SWARTE KNEG TEN. Rondom de legende: UTRECHT DEN 12 MAART 1759.
K) In een krans gevormd door acht verschillende schilden door een lint verbonden waarop te lezen staat: DE COM/ PAG / NIE / DE / SWARTE / KNEG / TEN. In het veld op 6 regels: 'T VAANDEL / ONDER DEN Hr Capit / I: VAN DAM / OVERGEBRAGT / BY / Mr W. W. DU PON. Geteekend M.
Zilver. 30 mm.
- N^r 23 Schutterspenning. Gekroond wapenschildje. Onderaan omslingerde pijlbus. Opschrift: SOLI DEO HONOR ET GLORIA.
K) Gekroond wapenschild met drie leliën. Omschrift: MEMENTO DN. DAVIT 1551.
Koper. 26 mm.
- N^r 24 PARIJS. Busschutterspenning. Een kruisboog met een bus kruisgewijze geplaatst. Omschrift: PER TELA PER IGNES. Onderaan: CHEVALIERS DE / L'ARQUEBUSE / DE PARIS. CR.
K) Het hoofd van Lodewijk XV rechts. Omschrift: LUD. XV REX CHRISTIANISS.
Zilver. 30 mm.
- N^r 25 REIMS. Busschutterspenning. In het veld Sint Anthonius met stok en varken. Omschrift: PATRON DE M. LES ARQUEBUZIERS DE REIMS. Onderaan: St ANTOINE TB.
K) Wapentrophee. Omschrift: PRO REGE ET PATRIA. P.C.R. 1707.
Zilver. 28 mm.
- N^r 26 NAMEN (Polder van Namen). Dit gildeteeken dat door de leden op de borst gedragen werd is aan beide zijden gelijk en van langwerpigen ronden vorm met ring en rondom medaillon. Het voert in het midden Sint Sebastiaan aan een boom gebonden. Op den effen buitenrand leest men POLDER VAN NAMEN ANNO 1758.
Zilver 40 × 37 mm.
- N^r 27 HONTENISSE. Sint Sebastiaansgild. Gildeteeken van Sint Sebastiaansgild met het opschrift: TOT HONTNISSE A^o 1681.
Zilver. 33 × 26.

- N° 28 NAMEN (Holland) Polder van Namen. Dit gildeteeken werd ook door de leden gedragen en is, zooals het voorgaande, aan beide zijden gelijk en van langwerpigen ronden vorm met ring, het voert in het midden Sint Sebastiaan aan een boom gebonden. Op den effen buitenband leest men : POLDER VAN NAMEN ANNO 1758.
Zilver. 33 × 26 mm.
- N° 29 LEYDEN. Schutterspenning. In het vlakke veld twee kruisgewijze geplaatste buksen en de naam LEY—DEN. Tusschen twee randen het opschrift : SCHUTTERS PENNING 1659. Roos.
K) In het midden van het veld een staande leeuw houdende in de rechter voorklaw een ontbloot zwaard, en in de linker het gekroonde wapenschild der stad Leyden. Omschrift : PUGNO PRO PATRIA.
Zilver 27 mm.
- N° 30 'S HERTOGENBOSCH. Voetboogschutters. De vorm van dezen penning is langwerpig-rond met oog, en voert in zijn voorveld een verheven voetboog op een geplooid banderol waarop het nummer gewoonlijk voorkomt van den schutter. Onder den boog bevindt zich een klein schild met het Sint Joris kruis en tusschen een effen binnen- en een buitenbandje leest men : DEN OUDEN VOET BOOG, eindigend met een Sint Joris kruis.
K) In het veld der keerzijde het beeld van Sint Joris met gevederden helm op het hoofd met de lans de draak bevechtende. Rondom tusschen twee effen bandjes staat : In 'S HARTOGEN : BosschE en het jaartal 1643, eindigend met een kruis.
Br. 34 × 30 mm.
Minard Van Hoorebeke, n° 270.
- N° 31 'S HERTOGENBOSCH. Sint Christoffelsgild. Ovaal gildeteeken met den H. Christoffel. Omschrift : S. CHRISTOFFEL...
Op de keerzijde twee buksen kruisgewijze geplaatst met het jaartal 16—18. Omschrift onleesbaar.
Bronz 40 × 32 mm.
- N° 32 LEUVEN. Voetboogschutters. In een veld van tulpenplanten een ontspannen voetboog met drie banden omsloten.
K) In het effen veld der keerzijde, zonder omranding de naam van den voetboogschutter FRANCIS LINTS.
Lood. 44 mm.
- N° 33 LEYDEN. Schuttersgild. Zelfde stuk als onder n° 29 beschreven maar voor het jaar 1651.
- N° 34 LEYDEN. Idem voor het jaar 1657.
- N° 35 LEYDEN. Idem voor het jaar 1646.
- N° 36 UTRECHT. Eerewijpenning der Kruisboog- en Buksschutters. In het vlakke veld een ongespannen kruisboog tusschen vier kruisgewijs geplaatste pijlen. Rondom tusschen twee fijne bandjes het randschrift VINUM HONORARIUM. In het veld der keerzijde twee door elkander geplaatste buksen ; daarboven het stadswapen. Tusschen : TRA en JEC. Tot randschrift tusschen twee kleine bandjes : MILITÆ CIVITATIS. Bovenaan het jaartal 1619.
Zilver. 20 mm.
Minard Van Hoorebeke, n° 441.

- N° 37 LEYDEN. Schutterspenning. In het veld een trophee en rondom het opschrift SCHUTTERS PENNING. Onderaan het jaartal 1669.
K) Een gekroonde en staande leeuw, houdende in de rechter voorklauw een ontbloot zwaard en in de linker het wapenschild der stad Leyden. Rechts en links vier andere kleine schilden. Boven en onder leest men PUGNO PRO / PATRIA.
Zilver 27 mm.
- N° 38 Gilde van Sint Anthone. Op de voorzijde Sint Anthone met langen baard, in een wijden mantel gehuld, de kap over het hoofd, steunende met de rechter hand op een stok waarvan de kruk de vorm van een T heeft. De lange kraag van den mantel is eenigszins opgeslagen waardoor de linkerarm zichtbaar is. Aan zijn linkerzijde gaat zijn getrouwe volgeling. Links, ter zijde, een kleine kapel, bovenaan leest men : St ANTHONE. Een platte band omsluit de voorzijde.
K) De keerzijde voert het gekroonde gildewapen ; twee overkruis geplaatste buksen, aaneen gebonden door een gekroonde G, de eerste letter van den naam der stad (Gent), staande tusschen twee leeuwen en het teeken T.
Tin. 34 mm.
Minard Van Hoorebeke, bl. 41.
- N° 39 GENT. Gilde van Sint Anthone. Het gekroonde gildewapen zooals op het voorgaande stuk. Onderaan het opschrift : ELCK MYDT DANGIER.
Lood. 40 mm.
- N° 40 ANTWERPEN. Ouden Handboog St Sebastiaan. In het voorveld de H. Sebastiaan aan een boom gebonden en met pijlen doorschoten. Op den achtergrond zitten twee toeschouwers. Van onder in een afsnede het jaartal 1589 en tusschen den geparelden binnen- en buitenrand staat de naam van den boogschutter : WOUTER MERREX.
K) Op twee gekruiste pijlen een burgondisch vuurstaal vonken schietende ; ter zijde links het wapen van Jerusalem en rechts dat van het Markgraafschap van Antwerpen. Rondom, onder den parelband die den penning omsluit, bovenaan een hand en het volgende randschrift : GULDE BROEDERS V. D. OUDEN HANT DO VOL TROUWEN WILT GODT EN D. CONINCK UWEN EEDT HOUWEN.
Brons. 40 mm.
Minard Van Hoorebeke, n° 44. D. B., n° 283. (1)
- N° 41 ANTWERPEN. De Goet Willigen St Joris. Een ontspannen voetboog tusschen de drie eerste letters van de kenspreuk dezer schuttersmaatschappij: De Goet Willigen omgeven door twee door elkander gekruiste lauwerkransen met vijf bladeren versierd, tusschen een smal linnen en een fijn gekarteld buitenbandje.
K) In een sierlijk compartiment de naam van den schutter : JAN VAN / MUNICKE / RHEYDEN, daarboven een ooivaar, door een effen en een fijn gekarteld bandje omsloten.
Brons. 34 mm.
D. B., n° 277.
- N° 42 ANTWERPEN. Voetboog St Joris. Op een effen grond St Joris te paard met het zwaard den draak bevechtende ; rondom leest men : S. IORIS GULDE IN ANTWERPEN, en een roosje met eene hand.
De keerzijde voert in een gebeeldhouwde omlijsting, onder en boven, met een

(1) JOS. DE BEER. Mereaux Anversois, II deel, in Revue Belge numismatique. 1930.

- grotesken kop versierd, den naam van den boogschutter Joris VAN SNICK. Met een geparelden omsluiting gelijk den voorkant.
Brons. 36 mm.
Minard Van Hoorebeke, n° 45. D. B., n° 282.
- N° 43 ANTWERPEN. Burgerwacht. In het veld, het wapen van Antwerpen omringd van de wapens der zes gewapende gilden.
K) In een kroon met de zes roozen een versierd vierkant met boven een kraanvogel. 15—80. Opschrift: BRUNO VANDER WAYEN. O. V. B.
Zilver. 40 mm.
D. B., n° 295.
- N° 44 ANTWERPEN. De Jongen Handboog St Joris. Binnen een compartiment in den vorm eener epicijcloïde met een ster in het bovengedeelte, twee door eenen bladerband vereenigde bogen en pijlen. Rondom tegen den effen rand, de naam van den hoofdman en van den deken: GULLIAEM CORTOYS. GOMMER VAN D. WOWER.
De keerzijde bevat in een versierd vierkant den erin gesneden naam van den schutter NICOLAES DE BACKER. Boven het vierkant, het jaartal 1586. Onder hetzelfde 18 JANUARI en rondom tegen het final afsluitingsbandje de namen der overige bestuursleden: M. VERHAK. V. GRIMMENT. V. LEYEN. I. D. VOS. P. VOGELS.
Brons. 35 mm.
Minard Van Hoorebeke, n° 47. D. B., n° 286.
- N° 45 ANTWERPEN. Edele gilde van Sint-Michiël van den zweerde der Rechtveerdigheid. In eene kroon met zes rozen, drie verschillende speren door eene kroon te samen gebonden, tusschen het jaartal 15—97.
K) In een lauwerkran, op twee regels de naam van den drager op drie lijnen: ARTUS / VAN / GAMEREN.
Koper. 34 mm.
D. B., n° 291.
- N° 46 ANTWERPEN. De jonge voetboog Sint Joris. Sint Joris te paard, naar links rijdende met de lans den draak bevechtende.
K) Een versierd vierkant bestemd om het nummer van den schutter er in te snijden.
Koper. 25 mm.
D. B., n° 281.
- N° 47 Schutterspenning. In het veld een gekroond wapen.
K) Twee gespannen bogen met pijl.
Lood. 25 mm.
- N° 48 Schutterspenning. Gespannen boog met pijl.
K) Twee boeien aan een stok.
Lood. 30 mm.
- N° 49 HASSELT. Zegel der gezworen schutters. Omschrift: S. DER GHESWURREN SCUTTERS VA HASSELT in gothische letters. In het veld een baardman, twee schilden vasthoudende, het eene met het wapen van Hasselt, het andere met het wapen van het gild (kruisboog).
Brons. 42 mm.
- N° 50 Schutterspenning. Sint Joris te paard de draak met de lans bevechtende.
K) Versierd vierkant.
Lood. 27 mm.

- N° 51 BRUSSEL. Voetboogschutters. In het veld een ontspannen voetboog tusschen het jaartal 15—60. Tusschen een effen binnen- en een gepareld buitenbandje leest men de woorden: TEEKEN VAN DEN GROOTER GULDEN I. BRUESSEL †. K) Op een varend schip zit tegen den mast de H. Maagd met het Kind Jesus op haren schoot; op den voor- en achtersteven zitten twee biddende vrouwen en tusschen een gelijke omranding als op de voorzijde: O MATER DEY MEMENTO NOSTRI. (O heilige Moeder Gods gedenk onzer). Twee roosjes.
Brons. 29 mm.
Minard Van Hoorebeke, n° 259.
- N° 52 Schutterspenning. Aartsengel Sint Michiel.
K) In een cirkelvormige krans, het getal XLVII.
Brons. 18 mm.
- N° 53 Schutterspenning. In een parelvormige rand, Kristus aan het kruis. Links een kruisboog, rechts twee gekruiste pijlen.
K) Effen.
Brons. 22 mm.

VOORNAAMSTE BRONNEN

1. GERARD VAN LOON. Histoire metallique des XVII provinces des Pays-Bas. 5 vol. 1732.
2. Beschrijvinge van Nederlandsche Historie Penningen ten gevolge op het werk van Mr Gerard van Loon. V deelen. 1824.
3. J. TER GOUW. De Gilden. Amsterdam 1866.
3. L. A. DELANNOY. Etude sur les anciennes compagnies d'archers, d'arbalétriers et d'arquebusiers. Paris. 1879.
5. P. GENARD. Wapenboek.
6. FRANS CLAES. Eenige woorden over de zes gewapende gilden der stad Antwerpen en eenige bijzonderheden over de gilden der omliggende gemeenten. Handschrift 1909.
7. BEN LINNIG. Les six Serments de la Ville d'Anvers. 1914.
8. WESALIA. Jaargangen 1928, 1929, 1930, 1931.
9. JOS. DE BEER. Mereaux Anversois: Gildes et Corporations. II deel. 1930.
10. JOS. DE BEER. Les Blasons en papier des Gildes, Corporations, Confréries et autres Sociétés du Pays d'Audenarde. 1931.

JOS. DE BEER.